

starodavno nasprotstvo med norveškimi in med švedskim narodom, ki ga ni mogla premostiti personalna unija tudi pod blagim vladarjem. — Naslednik mu je Gustav II., peti Bernadotte, ki je od l. 1881. poročen z Viktorijo, vnučico nemškega cesarja Viljema I. Kraljica Viktorija je bolehná, a priljubljena zaradi svojega človekoljubnega delovanja. Trije sinovi izvirajo iz tega zakona.

Iz avstrijskega državnega zbora pričujemo zopet nekaj slik. V lanskem letniku smo pokazali v podobi glavne parlamentarce naše zbornice. Tačas smo dobili nove ministre: Dr. Gessmann, krščanski socialc, je postal minister za javna dela, katero ministrstvo se pa šele uredi, Prasek, češki agrarec, je postal češki minister-rojak, (obeh sliki glej v „Dom in Svetu“ 1907, str. 333.), Peschka, nemški agrarec, je nemški minister-rojak, krščanski socialc dr. Ebenhoch poljedelski minister, mladočeh dr. Fiedler trgovinski, poljski konservativc David Abrahamowicz poljski minister-rojak. — Važna je bila debata o vseučiliščih, ki se je končala s parlamentarno zmago krščanskih strank. Doktor Masaryk je zahteval od vlade garancij, da se vseučilišča ne „poklerikalijo“ — pač nepotrebna skrb! Glavna govornika

Želimo svojemu glasbenemu učitelju, ki je kot znak svoje mladeniške živahnosti ravnokar zopet izdal zbirko zborov, da bi se dolgo bival med nami kot učitelj lepote in bogatil naše glasbeno slovstvo s plodovi svoje klasične Muze!

Dr. F. L.

Petindvajsetletnica dveh slovenskih umetnikov.

Srebrni jubileji so slavje, ki je posebno v umetnosti Talije redko. Trnjeva pot vodi do njega — in za Slovence je ta pot dvakrat težka. In zato smo bili res veseli, ko sta praznovala g. Zofija Borštnikova in gosp. Ignacij Borštnik 10. in 13. t. m. svoje srebrno slavje.

Umetnica slovanskega juga si je izbrala Ibsenovo „Noro“, g. Ignacij Borštnik pa Hauptmannovo „Rozo Bernd“. Občinstvo je napolnilo obakrat gledišče od parterja do galerij, sopki, venci in ovacije so pričale, da zna tudi Ljubljana ceniti umetnost, ki se vrača v domovino iz tujine, zakaj Borštnik-Zvonarjeva je bila do letos v Zagrebu, Sofiji in drugih večjih glediščih, Borštnik pa je pohitel iz Zagreba v Ljubljano.

DR. FIEDLER
trgovinski minister

FR. PESCHKA
nemški minister-rojak

DR. ALFRED EBENHOCH
poljedelski minister

v tej veliki debati sta bila dr. Jan. Ev. Krek, ki je v velikem, impozantnem govoru pred zbornico razvijal prava znanstvena načela, in mladi prof. dr. Drexel, ki je v posameznostih zavračal napade nasprotnikov.

Anton Foerster.

Dne 20. decembra je praznoval sedemdesetletnico svojega rojstva prof. Anton Foerster, pevovodja stolne cerkve v Ljubljani in najzaslužnejši naš skladatelj in glasbeni učitelj. „Dom in Svet“ je že podal celotno sliko njegovega delovanja na glasbenem polju, zato nam danes preostane le to, da se pridružimo čestitkam, s katerimi je vsa slovenska javnost počastila v svoji starosti še mladostno čilega skladatelja.

Anton Foerster je Slovincem sele prinesel umetno glasbo. Kar se je zlagalo pred njim, so bili le izlivni prirodne nadarjenosti; a Foerster nam je prinesel pravila prave klasične glasbe. Njegove skladbe so vzorne, kakor izklesane iz granita in marmorja, visoko umetnost najboljšega sloga je gojil med nami in ima zato največje zasluge za naš glasbeni napredek. Slovenska pevska društva so mu to priznala, ko so mu priredila na predvečer rojstnega dne podoknico, pri kateri so pevala njegove skladbe.

„Nora“ je vloga otroka, ki postane v par urah žena, je naivka, ki jo trenotek prelevi v tragedijno. Ljubka, sladkosnedna Nora je dobra mati, šaljiva žena in odkrita prijateljica — ko pa pride trenotek, ko izve njen soprog, da je ponaredila podpis na menjici, dasi je storila le zato, da njega reši — in ko vidi, da je on ne razume, pa postane iz otroka Meduza, ki ne mara biti več igrača — punčka svojemu možu.

Gospa Borštnikova igra to Nora prepričevalno, izcizelirano v najmanjšem detajlu in preiščljeno v vsaki kretnji. Seveda trojnega prehoda ni mogoče tako premostiti, da človek ne bi videl mostu, ki vodi čez prepad Ibsenove Nore v posameznih dejanjih, a g. Borštnikova je tudi tu storila, kar more doseči tehnika in talent. — Lahko rečemo, da je njena Nora umetniška kreacija jugoslovanske Sorme.

G. Borštnik pa je igral Flamma v naturalističnem štilu in v žanru intimnih gledišč. Pa kako! — Gledavec je moral reči: V enakem slučaju bi jaz ravno tako ravnal, kakor je Borštnik igral. No in taka naravna igra je najtežja in višek umetnosti. Nič teatralike, nobenih gest in poz, ki bi nas spominjale, da zahteva aplavz posebno mazilo, brez katerega ta barometer teatralnega zadovoljstva ne funkcionira —; tako diskretno, naravno in neprisiljeno je igral g. Borštnik Flamma, katera vloga ni nikaka „parada“, da nas je naravnost frapiral. Mir in nervoznost, greh in kes, ljubezen